

14 Μαρτίου, 1990

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΥΠΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΙΤΗΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΑΡ. 1),

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 964/88).

Ακυρωτική απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου — Ενέργεια και Συνέπειες — Υποχρέωση επανεξέτασης — Περιεχόμενο της υποχρέωσης επανεξέτασης διορισμού ή προαγωγής — Παράβαση των αρχών της επανεξέτασης στην κριθείσα περίπτωση — Περιστάσεις — Ειδικά το ζήτημα της μεταβολής του δικαιού μεταξυ διενέργειας της ακυρωθείσας πράξης και της επανεξέτασης.

5

Ο αιτητής προσέβαλε την προαγωγή του ενδιαφερομένου μέρους σε Λογιστικό Λειτουργό Ι.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

1. Σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και τις γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου, το διοικητικό όργανο, μετά την ακύρωση απόφασής του από το Ανώτατο Δικαστήριο οφείλει να επανεξετάσει το θέμα υπό το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε όταν εξέδιδε την πράξη. Η αρχή αυτή συνάδει και με το Άρθρο 146.5 του Συντάγματος το οποίο προβλέπει ότι απόφαση του Δικαστηρίου βάσει του Αρθρου 146 δεσμεύει κάθε Δικαστήριο, όργανο ή αρχή στη Δημοκρατία και κάθε όργανο, αρχή ή πρόσωπο υποχρεούνται να συμμορφωθεί ενεργά με αυτή την απόφαση.

15

20

Κατά συνέπεια στην υπό εκδίκαση υπόθεση η Επιτροπή, μετά την ακυρωτική απόφαση του Δικαστηρίου η οποία κατάργησε και εξαφάνισε αναδρομικά την απόφασή της ημερομηνίας 8.12.1983, είχε υποχρέωση που επιβάλλει το Άρθρο 146.5 του Συντάγματος και η

25

5 Νομολογία μας να συμμορφωθεί ενεργά με την απόφαση του Δικαστηρίου και να προχωρήσει στην επανεξέταση του θέματος εξυπαρχής, έχοντας υπόψη πάντοτε το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά τη λήψη της απόφασης που ακυρώθηκε. Αντί αυτού, η Επιτροπή ζήτησε νέες αιτήσεις, δηλαδή προκήρυξε τις θέσεις ξανά.

10 Η ενέργεια της Επιτροπής να ζητήσει νέες αιτήσεις από τους ενδιαφερόμενους είναι αντίθετη με τη Νομολογία και το Άρθρο 146.5 του Συντάγματος. Με αυτό τον τρόπο δε διενήργησε επανεξέταση σύμφωνα με τα ισχύοντα κατά την ημερομηνία της απόφασης που ακυρώθηκε αλλά προχώρησε σε μια νέα διαδικασία, με νέα δεδομένα, νέες εκτιμήσεις, κάτω από ένα νέο καθεστώς.

15 2. Η επανεξέταση περιορίζει την εξέταση του ζητήματος στους υποψηφίους που ήταν προσοντούχοι κατά την αρχική απόφαση. Επομένως το ενδιαφερόμενο μέρος δεν μπορούσε να προαχθεί στη θέση Λογιστικού Λειτουργού Ι σύμφωνα με το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά τη λήψη της απόφασης που ακυρώθηκε επειδή δεν κατείχε τα προσόντα που απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας, σύμφωνα με το οποίο, για να προαχθεί κάποιος στη θέση Λογιστικού Λειτουργού Ι θα πρέπει να κατέχει θέση στην Κλίμακα Α7. Όπως φαίνεται από τους προσωπικούς φακέλους που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο, ο αιτητής κατά την ημερομηνία της αρχικής απόφασης κατείχε τη θέση Λογιστικού Λειτουργού ΙΙ, Κλίμακα Α7, ενώ το ενδιαφερόμενο μέρος κατείχε τη θέση Αποθηκάριου ΙΙ θέση από την οποία δεν μπορούσε τότε να προαχθεί στη θέση Λογιστικού Λειτουργού Ι.

30 3. Το Δικαστήριο απορρίπτει τους ισχυρισμούς του δικηγόρου της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής και του δικηγόρου του ενδιαφερόμενου μέρους ότι η νέα προκήρυξη θέσεων ήταν αναγκαία επειδή εν τω μεταξύ θεσπίστηκαν Κανονισμοί και έτσι έπρεπε να εφαρμοστεί το ισχύον δίκαιο. Οι Κανονισμοί αυτοί δεν έχουν αναδρομική ισχύ ώστε να διαφοροποιείται το καθεστώς που ίσχυε πριν τη λήψη της απόφασης που ακυρώθηκε. Η έλλειψη Κανονισμών δεν στερούσε την αρμοδιότητα κατά Νόμο της Επιτροπής Σιτηρών να διενεργεί διορισμούς και προαγωγές και ούτε η προσηγηθείσα προαγωγή ακυρώθηκε από το Δικαστήριο λόγω έλλειψης Κανονισμών.

40 *Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Ioannides and Another v. Cyprus Grain Commission (1988) 3(B) C.L.R.

1506,

Mytides v. Republic (1988) 3(A) C.L.R. 737,

Haris v. Republic (1989) 3(A) C.L.R. 147,

5

Pourgourides and Another v. Republic (No. 2) (1988) 3(B) C.L.R. 1443.

Προσφυγή.

10

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου με την οποία προήγαγε στη θέση Λογιστικού Λειτουργού I, το ενδιαφερόμενο μέρος αντί τον αιτητή.

A. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

15

K. Βελάρης, για την Καθ' ης η αίτηση.

E. Ευσταθίου, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult.

20

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Επίδικο θέμα είναι η εγκυρότητα της απόφασης της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (η Επιτροπή) με την οποία επέλεξε το ενδιαφερόμενο μέρος Αναστάσιο Μιχαήλ για την πλήρωση της θέσης Λογιστικού Λειτουργού I. Η θέση αυτή είναι θέση προαγωγής.

25

Η καθ' ης η αίτηση Επιτροπή, με απόφασή της ημερομηνίας 8.12.1983 προήγαγε τον Κυριάκο Τριφταρίδη στη θέση Λογιστικού Λειτουργού I από 1.1.84. Ο Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Δημητριάδης με την απόφασή του *Ιωαννίδης κ.ά. ν. Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (1988) 3(B) C.L.R. 1506*, ακύρωσε την προαγωγή του Κυριάκου Τριφταρίδη στη θέση αυτή.

30

Η Επιτροπή σε συνεδρίασή της ημερομηνίας 11.10.88 ασχολήθηκε μεταξύ άλλων με τη θέση Λογιστικού Λειτουργού I η οποία κενώθηκε λόγω της ακυρωτικής απόφασης του Δικαστηρίου που αναφέρθηκε πιο πάνω. Όπως προκύπτει από τα πρακτικά της συνεδρίασης, η Επιτροπή μελέτησε τους προσωπικούς και εμπιστευτικούς φακέλους των υποψηφίων όπως ήσαν την ημέρα της προαγωγής στη θέση όπως και τους καταλόγους υποψηφίων του Οκτωβρίου 1984 και άκουσε την εισήγηση του Διευθυντή να μην προαχθεί οποιοσδήποτε από τους υποψήφιους με βάση τους καταλόγους αυτούς επειδή δεν τους θεωρούσε κατάλληλους με τα τότε δε-

35

40

δομένα. Στη συνέχεια η Επιτροπή σημείωσε ότι όταν έγιναν οι προαγωγές δεν υπήρχαν κανονισμοί προσωπικού αλλά θεσπίστηκαν μεταγενέστερα και αποφάσισε να μην προαχθεί οποιοςδήποτε με τα τότε δεδομένα και αναδρομικά αλλά να ζητηθούν ξανά νέες αιτήσεις. Σαν αποτέλεσμα υπέβαλαν αίτηση μεταξύ άλλων ο αιτητής και το ενδιαφερόμενο μέρος.

Σε μεταγενέστερη συνεδρίασή της ημερομηνίας 26.10.88, η Επιτροπή άκουσε τις απόψεις του Διευθυντή αναφορικά με τους υποψηφίους και τη σύστασή του με την οποία σύστηνε το ενδιαφερόμενο μέρος για προαγωγή. Στη συνέχεια, η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης, τους προσωπικούς και εμπιστευτικούς φακέλους των υποψηφίων, τις απόψεις και συστάσεις του Διευθυντή αποφάσισε, με βάση την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους Αναστάσιου Μιχαήλ στη θέση Λογιστικού Λειτουργού Ι.

Ο πρώτος νομικός λόγος για τον οποίο ζητείται η παρέμβαση του Δικαστηρίου είναι ότι η Επιτροπή μετά την ακυρωτική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ζήτησε νέες αιτήσεις κατά παράβαση της αρχής του Δεδικασμένου, της Νομολογίας και του άρθρου 146.5 του Συντάγματος. Η Επιτροπή, κατά τους ισχυρισμούς του δικηγόρου του αιτητή, είχε καθήκιο να επανεξετάσει το θέμα υπό το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε όταν εξέδωσε την πράξη που ακυρώθηκε. Αντί αυτού ζήτησε ξανά αιτήσεις από τους ενδιαφερόμενους υπαλλήλους και κατά συνέπεια δεν εξέτασε την πλήρωση της θέσης υπό το τότε πραγματικό και νομικό καθεστώς.

Ο δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής υποστήριξε ότι η επίδικη απόφαση ήταν καθόλα νόμιμη και σύμφωνη με το Σύνταγμα και την ακυρωτική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και ότι αν η Διοίκηση ενεργούσε σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε αμέσως πριν την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης θα ενεργούσε παράνομα επειδή εν τω μεταξύ θεσπίστηκαν οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1986 που δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με ημερ. 7.11.86 (Κ.Δ.Π. 259/86).

Οι συνέπειες ακυρωτικής απόφασης από το Ανώτατο Δικαστήριο εξετάστηκαν σε σειρά αποφάσεων. Στην απόφαση *Μυτίδης ν. Δημοκρατίας* (1988) 3(B) C.L.R. 737 αναφέρονται τα ακόλουθα:

“It is well settled that with the annulment of the first decision not only the decision itself but the reasons founding it were swept aside:

‘Where a decision is declared wholly invalid under Article 146.4(b) the decision as well as the premises upon which it is based disappear. Thereupon the administration comes under a duty to restore the status quo ante and examine the matter afresh by reference to the factual and legal background prevailing prior to the decision.’ (Per Píkis, J. in the decision of the Full Bench in *The Republic v. Safirides* (1985) 3 C.L.R. 163, at p. 170, adopting in this respect *Pantelakis Kyprianides v. The Republic* (1968) 3 C.L.R. 653; *Ioannides and Another v. The Republic* (1979) 3 C.L.R. 628).”

(Επίσης βλέπε μεταξύ άλλων *Χαρής ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(A) C.L.R. 147, Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας 1929-1959, σελ. 279, 280).

Σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και τις γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου, το διοικητικό όργανο, μετά την ακύρωση απόφασής του από το Ανώτατο Δικαστήριο οφείλει να επανεξετάσει το θέμα υπό το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε όταν εξέδιδε την πράξη. Η αρχή αυτή συνάδει και με το άρθρο 146.5 του Συντάγματος, το οποίο προβλέπει, ότι απόφαση του Δικαστηρίου βάσει του Άρθρου 146 δεσμεύει κάθε Δικαστήριο, όργανο ή αρχή στη Δημοκρατία και κάθε όργανο, αρχή ή πρόσωπο υποχρεούται να συμμορφωθεί ενεργά με αυτή την απόφαση.

Κατά συνέπεια στην υπό εκδίκαση υπόθεση η Επιτροπή, μετά την ακυρωτική απόφαση του Δικαστηρίου η οποία κατάργησε και εξαφάνισε αναδρομικά την απόφασή της ημερομηνίας 8.12.1983, είχε υποχρέωση που επιβάλλει το άρθρο 146.5 του Συντάγματος και η Νομολογία μας να συμμορφωθεί ενεργά με την απόφαση του Δικαστηρίου και να προχωρήσει στην επανεξέταση του θέματος εξυπαρχής, έχοντας υπόψη πάντοτε το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά τη λήψη της απόφασης που ακυρώθηκε. Αντί αυτού, η Επιτροπή ζήτησε νέες αιτήσεις, δηλαδή προκήρυξε τις θέσεις ξανά.

Κρίνω ότι η ενέργεια της Επιτροπής να ζητήσει νέες αιτήσεις από τους ενδιαφερόμενους είναι αντίθετη με τη Νομολογία και το άρθρο 146.5 του Συντάγματος. Με αυτό τον τρόπο δε διενήργησε επανεξέταση σύμφωνα με τα ισχύοντα κατά την ημερομηνία της απόφασης που ακυρώθηκε αλλά προχώρησε σε μια νέα διαδικασία, με νέα δεδομένα, νέες εκτιμήσεις, κάτω από ένα νέο καθεστώς.

Συμφωνώ με την εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή ότι η επανεξέταση περιορίζει την εξέταση του ζητήματος στους υποψηφίους που ήσαν προσοντούχοι κατά την αρχική απόφαση. Επομένως το

ενδιαφερόμενο μέρος δεν μπορούσε να προαχθεί στη θέση Λογιστικού Λειτουργού Ι σύμφωνα με το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά τη λήψη της απόφασης που ακυρώθηκε, επειδή δεν κατείχε τα προσόντα που απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας, σύμφωνα με το οποίο για να προαχθεί κάποιος στη θέση Λογιστικού Λειτουργού Ι θα πρέπει να κατέχει θέση στην Κλίμακα Α7. Όπως φαίνεται από τους προσωπικούς φακέλους που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο, ο αιτητής κατά την ημερομηνία της αρχικής απόφασης κατείχε τη θέση Λογιστικού Λειτουργού ΙΙ, Κλίμακα Α7 ενώ το ενδιαφερόμενο μέρος κατείχε τη θέση Αποθηκάρη ΙΙ θέση από την οποία δεν μπορούσε τότε να προαχθεί στη θέση Λογιστικού Λειτουργού Ι.

Παραπέμπω στην απόφαση του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Λοΐζου, *Πουργουρίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας* (1988) 3(B) C.L.R. 1443, αναφορικά με το ποίοι μπορεί να είναι υποψήφιοι κατά την επανεξέταση μετά από ακυρωτική απόφαση του Δικαστηρίου.

"A preliminary objection was put forward on behalf of the respondent to the effect that the applicant lacks the legitimate interest necessary to file this recourse since even though he was invited he had not attended the interviews and had ceased therefore from being a candidate.

I feel that this applicant had the option to attend the interviews and to be considered as a candidate but for reasons unknown to this Court he failed to do so. It does not appear that at any time subsequently he forwarded any reasons for his non attendance or that he attempted to request to be considered at any later stage. Not being therefore a candidate for the promotions of September 1983, he has no legitimate interest to challenge the promotions effected as a result of the re-examination since for such he was not a candidate and no other material concerning him was before the respondent Commission.

Relevant to this is what was held in *Ieronymides and Others v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 2424 at p. 2431.

'Having narrated the facts, I come now to consider the issues before me and I shall deal first with the preliminary objections raised by the interested party who handled the case in person, as to whether the applicants or any one of them has a legitimate interest to challenge the sub-judice decision and whether the

present recourse is time barred.

It has been held time and again by this Court that when an appointment to a post is annulled by the Supreme Court the Public Service Commission in reconsidering the filling of the post has to take into consideration the legal and factual situation that existed at the time when the annulled decision was taken which in the present case is the 1st September, 1981 the date of the appointment of Evriviades, whose appointment was annulled.

5

10

Therefore the only candidates who could be considered for the filling of such post were those who were eligible candidates on the 1st September, 1981 and no new candidates. Applicants 2 and 4 were not in the picture in September, 1981 and were not amongst the eligible candidates, have no legitimate interest to challenge the appointment of the interested party to such post."

15

Επίσης δε συμφωνώ με τους ισχυρισμούς του δικηγόρου της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής και του δικηγόρου του ενδιαφερόμενου μέρους ότι η νέα προκήρυξη θέσεων ήταν αναγκαία επειδή εν τω μεταξύ θεσπίστηκαν Κανονισμοί και έτσι έπρεπε να εφαρμοστεί το ισχύον δίκαιο. Οι Κανονισμοί αυτοί δεν έχουν αναδρομική ισχύ ώστε να διαφοροποιείται το καθεστώς που ίσχυε πριν την λήψη της απόφασης που ακυρώθηκε. Η έλλειψη Κανονισμών δεν στερούσε την αρμοδιότητα κατά Νόμο της Επιτροπής Σιτηρών να διενεργεί διορισμούς και προαγωγές και ούτε η προαγωγή του κ. Τριφταρίδη ακυρώθηκε από το Δικαστήριο λόγω έλλειψης Κανονισμών.

20

25

Δεν θεωρώ αναγκαίο να ασχοληθώ με την εξέταση των άλλων λόγων οι οποίοι προβλήθηκαν για ακύρωση της επίδικης πράξης.

30

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

35